

AL HET HEDEN WORDT VERLEDEN

Wij verouden in onzen duur.
VONDEL

IS ER WEL EEN HEDEN?

Is er niet alleen een Verleden en een Toekomst? Het schrijven van deze woorden behoort al weer tot het Verleden, zoodra de woorden af zijn. Wat is het Heden meer dan de grens tusschen Verleden en Toekomst? Als het er is, is het dadelijk voorbij. En met de jaren krimpt de Toekomst en lengt het Verleden. Het is een vlucht achterwaarts, die de tijd neemt, al denken we ons die voorwaarts. De dagen vermeederen aan den verkeerden kant. Wij tellen wat geweest is en dan kunnen we precies de som uitrekenen. Wat nog komt, kunnen we niet tellen. Daar zijn we menschen voor. Menschen van gisteren en niet van morgen.

En zoo gaat het ook met de geslachten. Met allerlei menschengroepen. Met de volken. Met de menschheid.

De dagen snellen voorbij en de jaren en de eeuwen. En de tijd, die geregeld wordt door klok en kalender, door maan- en aardereis — de tijd is alleen maar de afstand van eeuwigheid tot eeuwigheid. Er was een begin en er komt een einde. Bij ons, menschen, één voor één en bij ons menschelijk geslacht. Er zijn „eeuwigdurende” kalenders uitgevonden, die eens waardeeloos zullen zijn evenals de zandloopers en de horloges.

Wij lezen den tijd af van uurwerk en kalender. En op den oudejaarsdag zien we naar een laatste blad en deze dag doet ons denken aan den oudejaarsdag van ons leven, aan *het* laatste blad.

Wanneer zal hij wezen?

En *het* laatste blad — welken dag zal het wijzen?

Een lentedag misschien, als de siringen geuren; een zomerdag, als de rozen bloeien; een herfst dag, als de druiventrossen droomen; een winterdag, als de boomen armoe lijden? Wanneer de laatste tikken van onze klok: in zachten zomernacht als de nachtegaal zijn melodie speelt in de kathedraal van het bosch; in kouden winter-nacht, als de sneeuwstorm blaast over de velden?....

Al het Heden wordt Verleden.

We denken er niet te veel aan en we zien er niet te veel van, omdat het leven van den tijd intact blijft en wel niet onveranderlijk, maar toch onvernietigbaar schijnt. Want de groepen blijven; de enkelingen vallen uit. Het leven vernieuwt zich; wat oud is, sterft weg, maar het jonge bezet de open plaatsen.

En zóó lijkt alles te blijven, zooals het is.

Nu moet ik toch eens rustig kijken naar de plaat, die bij me ligt. Wat ik daar zie, behoorde eens aan een verdwenen heden. Dat is al lang geleden, dat het stationsplein in Utrecht er zóó uitzag: zóó vredig.

De reizigers hebben den tijd. Op reis gaan is nog een gebeurtenis, die aantekening verdient. Het heeft voorbereiding gehad. Er is afscheid genomen enkele dagen vóór den reisdag. En nu hij er is, de veel besproken dag, nu is men veel te vroeg bij het station. Reizen maakt zenuwachtig: de spoortrein rijdt zoo snel.

Het kan hier nog wel wat lijden. En je kunt rustig de reisdoos of mand neerzetten en een praatje maken. Het kruiertje legt voorzichtig, uiterst kalm de bagage op z'n wagen en rijdt hem dan naar het perron. De diligences hebben geen haast. Ze hebben enkele rei-

zigers naar Utrecht gereden en wachten straks op nieuwe passagiers bij hun eigen stations.

De almanakken der veertiger jaren van de negentiende eeuw zijn de reisgidsen.

„Na aankomst van den eersten spoortrein uit Amsterdam: des morgens ten 8 ure naar Gorinchem, Breda en Antwerpen; te Breda in dadelijke verbinding met Bergen op Zoom, Tilburg, 's Bosch, en te Gorinchem met de stoomboot naar 's Bosch, enz. Des middags na aankomst van den tweeden spoortrein uit Amsterdam over Zeist, Driebergen, enz. naar Arnhem en Zutphen.”

Straks gaan de menschen hun kaartjes koopen en drentelen wat heen en weer op het perron.

Dan komt hij. Da Costa heeft er niet te veel van gezegd: „Zie langs zijn tweelingslijn dien fellen Salamander! Vuur sist het uit zijn buik, die rammelt over de aard.”

Ken je het stationsplein in Utrecht nog terug op de plaat? 't Lijkt nog een ietsje. Maar natuurlijk: die boomen achter dat hek en die andere bij dat perk — en die lantaarns — en die steenen paaltjes, die de grens der veiligheid aangeven, of den weg wijzen aan de postiljons. . . .

Moet je er nu eens even gaan staan op een veilig plekje: om de onrust en de haast en de snelheid te zien. En dan eens denken aan het verleden, toen er nog geen regels voor het verkeer waren opgesteld en het woord verkeersongeluk niet bestond.

Het Heden van toen is Verleden — al bijna een eeuw.

En het stille, deftige Utrecht, waar je zoo rustig kon wandelen van „poort” tot „poort,” is nu een roezige stad, vol rumoer van het moderne verkeer, een industriestad bijna.

Van de city tot buiten een der „poorten” beteekende vroeger een kalme wandeling door nauwe straten, over stille pleinen naar de groene wei of het wijde sneeuwveld, en nu liggen daar de „voorsteden” met hun eigen drukte.

De tijd van diligence en trekschuit en klepperman en brandblazer en landauer en . . . paarden is voorbij. Er knallen geen zweepen meer, er schreeuwen claxons — je hoort meer getjaker van motors dan gerammel van wagens.

Och nee, we wenschen den ouden tijd niet terug, wij, kinderen van den modernen tijd met zijn nieuwe cultuur.

Maar soms lijkt mij de prijs van al het nieuwe toch hoog genoeg.

Al het Heden wordt Verleden.

En toch — door de onrust van den tijd heen, is er een zoeken naar de rust. Want tenslotte waarborgt ook een kalme tijd deze rust niet. Omdat zij een geestelijke waarde is, die veroverd moet worden op onszelf.

Op den laatsten dag van het jaar zoeken veel menschen de stilte, omdat ze voelen, dat ze elken dag missen, wat gelukkig maakt.

Om het te zeggen met Dr. De Hartog:

„Te midden van den stroom der vergankelijkheden veroveren wij onze vastigheden.”

Dit geldt den strijd om het bestaan. Maar niet minder den strijd, die binnen ons wordt gestreden om den vrede.

Want aan de „ijdelheden hier beneden” onderkent men de wezenlijke waarden, die houvast geven in het leven. Aan het tijdelijke onderkent men het eeuwige. Omdat de Eeuwige spreekt tot den onrustigen mensch, die slechts den zegen van den vrede kan ontvangen bij het kruis van Jezus Christus, Die gisteren en heden dezelfde is en in der eeuwigheid.

A. L. V. H.

Naar een schilderij van den Oostenrijkschen schilder Dr. Frans Sedlacek.

De Vluchteling.

Raadgevingen van den Vriend der Gezondheid

Puntige schoenen. — Behalve dat zij aanleiding geven tot eksteroogen, zijn nauwe, puntige schoenen ook dáárom nadeelig, omdat de voeten er snel in vermoeien. Breede schoenen, met ruimte voor de teenen, vermoeien niet zoozeer, want hoe verder de groote teen van den kleinen teen is verwijderd, des te gemakkelijker kan men staan, omdat men op die wijze een grooter grondvlak verkrijgt. De groote teen moet liggen in een rechte lijn, getrokken van den hiel naar den top van den teen.

Snurken. — Dit lastige euvel ontstaat door trilling van de huid en het zachte verhemelte bij het in- en uitademen gedurende den slaap, als de mond openstaat. Is de neus- en keelholte vernauwd, zooals b.v. bij poliepen in den neus en gezwollen en vergrootte amandelen het geval is, dan moet geneeskundige behandeling te pas komen. In de overige gevallen moet men er zich aan gewennen, door den neus te ademen. Dit kan geschieden door in den aanvang een zoogenaamden mondafsluiter bij het te bed gaan aan te leggen, waardoor de neusademing geforceerd wordt en na verloop van tijd vanzelf plaats heeft, zonder dat men dit hulpmiddel dan nog verder noodig heeft. Wil men dit niet, dan kan men beproeven op de volgende wijze van het snurken af te komen. Men ga op de rechterzijde liggen, den rechterwang op het kussen, den rechter arm naar achteren, en laat den rechter voorarm onder de lenden, tusschen de heup en de ribben steunen. Daardoor wordt de lever naar de hoogte gehouden. Den linker arm mag men gebogen onder het kussen houden. De beenen moeten gebogen worden, het linker been wat meer gestrekt dan het rechter. In deze houding ontspannen alle lichaamsspieren, de ingewanden nemen hun natuurlijke ligging in en drukken niet op de zenuwen aan de achterzijde van buikholte en borstkas, zooals het geval is, als men op den rug ligt. Indien men deze houding bij 't slapen inneemt, wordt 't snurken verhinderd en het droomen eveneens, vooral als men eenige uren voor het naar bed gaan niets meer heeft gegeten.

Dr. J. v.